

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

68. An Sacerdos accipiens stipendium pro dicenda Missa Spiritus Sancti, Beatæ Virginis, vel cum aliqua collecta, dicens postea Missam in illa die currentem, peccet mortaliter? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Atque de SS. Euchar. Sacr. Res. LXXVIII. &c. 35

diebus dicatur, v. g. Missa de B. Virgine, vel de re-
quie: hæc verba tamen intelligenda sunt citiili mo-
do, & moraliter, nam non debet prævalere voluntas
testatoris, Ecclesiæ ordini, & ritui. Et de hac re in-
struendi sunt simplices, ne scandalo afficiantur, dum
petentes Missam pro mortuis, non audiant Missam de
requie, sed de Sancto. Sed in hac quaestione ab solutè,
& sine vlla limitatione, aut scrupulo loquitur Villa-
lobos in *sum. tom. 1. tr. 8. diff. 9. n. 9.* vbi sic asserit. [E-
que est obligado à dezir vna Missa, v. g. de nœstra
Señora, y dize la del dia, cump le ballantente,
como sea sin scandalo, que el dezir esta Missa, ò
aquella, es accidental.] Idem etiam docet Ioan. de la
Cruz in *direct. conf. p. 2. de Sacrific. Missæ, q. 4. dub. 2.*
concl. 2. Vide etiam Ledesma in *sum. tom. 1. cap. 24.*
conf. 6. & Suarez in *3. part. tom. 3. disp. 83. sect. 3.*

2. Non desinam tamen adnotare nostrum Castal-
dum in *praxi cærem. lib. 2. sect. 6. cap. 4. n. 1.* contrariam
sententiam docere, sic enim ait: Missa votiva de quo-
libet Sancto, ac quacumque festiuitate, de qua iuxta
Rubricas Missalis per anni circulum celebratur, dici
potest assumendo eam, quæ in die festo habetur, ac-
commodando orationem, vbi habetur *Natiuitas*, vel
Festiuitas, dicendo *commemoratio*, vel *memoria*, omit-
tendo vbi habetur *hodie*, cum præfatione propria si
eam habeat, tamen sine *Gloria & Credo*. Si celebretur
Missa votiva de Assumptione B. Virginis, vel de
S. Agatha in introitu *Gaudemus*; vbi habetur *diem
festum celebrantes*, dicitur *memoriam celebrantes*. Sic
Castald. & ante illum Alcozer in *cærem. tr. 1. gloss. 4.*

RESOL. LXXVIII.

An Sacerdos accipiens stipendium pro dicenda Missa
Spiritus sancti, B. Virginis, vel cum aliqua collecta,
dicens postea Missam in illa die currentem, peccet
mortaliter? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Res. 62.

§. 1. **S**æpius in praxi occurrere solet casus iste; &
Sed illum negatiuè respondet Petr. Navarra de
resol. lib. 2. c. 2. n. 248. vbi sic asserit. Petenti Missam
de Spiritu sancto, de Defunctis, vel de alio Sancto,
vel vt Orationem de salute, vel de B. Virgine, &c. ap-
ponat, non tenetur Sacerdos acquiescere; nisi ob
specialem illum laborem non debitum, elemosynam
augeat, quod non solum probò ex eo, quod, vt Syl-
uester in *ver. Missa, q. 8. dicto 5.* sentiunt & alij multi,
nulla Missa est defuncto, vel cuiquam alteri salubrior,
quam diei, sed etiam ex eo, quod cum taxatur Missæ
labor, non cum iis circumstantiis, sed simpliciter ta-
xatur. Vnde importunas has condiciones Sacerdos
non tenetur admittere, nisi specialiter promitteret;
tunc enim tenetur ex vi promissionis, & veracitatis
sub veniali peccato implere, sicut aliam quamuis
promissionem, quæ non implenda non damnificaret
proximum notabiliter. Licet Syluest. *ver. Missa*, pec-
catum esse mortale contendat, cum dicat infideliter
agere, & non satisfacere; quod tunc verum dumtaxat
putarem, cum ad has condiciones, vel similes elec-
mosyna notabiliter augetur. Hæc Navarra, quæ
omnia notabiliter à Confessario sunt aduertenda, &
addenda *resol. 3. 1. tr. de celebr. Missarum in 2. p.* quid-
quid in contrarium asserant Fraxinel. de *oblig. Sacerd.*
lib. 4. concl. 4. §. 4. n. 6. Rodrig. *tom. 2. c. 44. n. 9.* & alij.

RESOL. LXX.

An sit dicenda Missa Assumptionis, Natiuitatis, &c.
B. Virginis extra dictarum Festiuitatem? Ex p. 4.
tr. 4. Misc. Res. 39.

§. 1. **E**go in *3. part. tract. 6. resol. 102.* docui hoc fieri
esse reprehensibile, non enim ex indiscreta
laicorum deuotione violandæ sunt Missalis rubricæ;
dixi tamen quod si Sacerdos aliquis hoc faceret sine
scandalo, aut superstitione, quod non peccaret mor-
taliter, ex his, quæ adduxi in *2. part. tr. 14. resol. 55.*

2. Verùm nouissimè aduersus me acriter insurgit
P. Megalius *resol. var. tom. 2. resol. 387. num. 18.* con-
trariam sententiam tenens ex autoritate Bullæ Pij
V. posita in principio Missalis, vbi in virtute sanctæ
obedienciæ præcipit Sacerdotibus vt Missam non nisi
iuxta ritum, modum, & normam, quæ per Missale,
quod ab ipso traditum est, dicant, aut legant, ergo, &c.

3. Sed optimè obseruat Filiucius *tom. 1. tr. 5. c. 5.*
num. 140. dictum præceptum piissimi Pontificis non
obligare cum tanto rigore ad obseruantiam singula-
rum regulatum Missalis, sed iuxta grauitatem earum;
generaliter autem obligat ad obseruandum ritum
Missalis, & non ad introducendum alium, quod ac-
cideret, vt obseruat Ioan. Præpositus in *3. p. D. Thom.*
quest. 83. art. 4. dub. 3. n. 187. quando quilibet pro suo
arbitrio Sacram faceret secundum aliud Missale, sed
hoc non accidit in casu nostro, nam Sacerdos dicit
Missam positam in Missali Romano; licet affixa die
& tempore, cuius mutatio seculo scandalo, aut aliqua
superstitione non videtur transgressio ita grauis, vt
peccatum mortale possit constituere. Et ita hanc sen-
tentiam docet Tannerus *tom. 4. disp. 5. quest. 10. dub. 1.*
num. 6. vbi sic ait. Non obstat Bulla Pij V. præfixa
nouo Missali, vbi omnibus in virtute sanctæ obedienciæ
præcipitur, vt Missam iuxta ritum illius Missalis
legant, sensus enim dumtaxat, est, vt non fiant Missæ
seu votiuæ, seu de tempore, nisi prævt in nouo Mis-
sali præscribuntur; non autem prohibetur ne vna
Missæ in aliam eiusdem Missalis commutetur, vt ex
contextu patet. Ita ille. Nec aliter sentiunt Gauan-
tus, & noster doctissimus & amicissimus P. D. Anto-
nius Caraniolus, quos citat Megalius; nam ipsi asse-
runt quidem dictas Missas non esse celebrandas, quod
etiam ego asserui, & nunc assero, sed non dicunt,
quod si Sacerdos aliquis de facto illas celebret, sit de
peccato mortali damnandus, & hoc ego probabili-
ter nego, propter allatas rationes, & propter autho-
ritatem nostri P. Castaldi & Alcozer assentium ab-
solutè posse supradictas Missas celebrari, & ideo in
tali casu Sacerdotem non peccare mortaliter, sentiunt
etiam multi viri docti Societatis Iesv, & Dominica-
næ familiaræ de hac re à me consulti.

Quæ nunc
hanc sequen-
tur, & lege
Res præteri-
tam.

Quæ hic est
intra Resol.
164. Et sup-
contento in
hoc §. Ve-
rum, & seq.
in Res. præ-
terita, & le-
ge etia do-
ctinam Res.
seq.

RESOL. LXXIX.

An Sacerdos possit dicere Missam Assumptionis, Nati-
uitatis, &c. Beata Virginis, quando dicta Missa à
laico exigitur? Ex p. 3. tr. 6. & Misc. 2. Res. 101.

§. 1. **N**egatiuè respondet Gauantus, vir in his
materiis veratissimus in *comm. ad rubricas
Missalis, tom. 1. part. 4. tit. 27. n. 8.* vbi sic asserit. Quid
agendum quando Missa votiuæ exigitur de Assum-
ptione B. Virginis, de Natiuitate eiusdem, & eiusmo-
di? dici potest de B. Virgine ex quinque votiuis pro
diuersitate temporum accommodatis, cum intentio-
ne ad honorem Assumptionis B. Virginis, &c. alias
enim dedecet, vel dicere, *Gaudemus omnes in Do-
mino, diem festum*, &c. vel immutare tunc verba, *diem
festum*, in *commemorationem*, neque laicorum causa
violandæ sunt Rubricæ. Ita ille.

RESOL.